

KAUNO „NEMUNO“ MOKYKLA – DAUGIAFUNKCIS CENTRAS

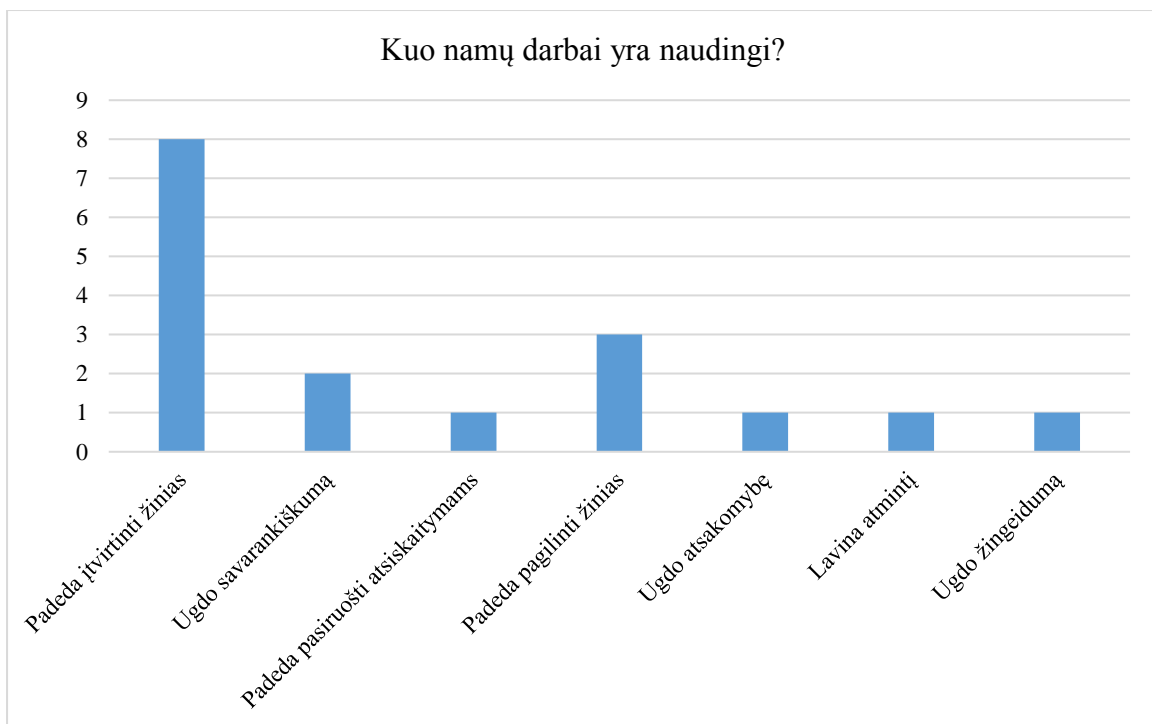
„NAMŲ DARBŲ POVEIKIS MOKINIŲ UGDYMO PAŽANGAI“

2016-2017 M. M. TYRIMAS

Namų darbų poveikis mokinių ugdymo pažangai

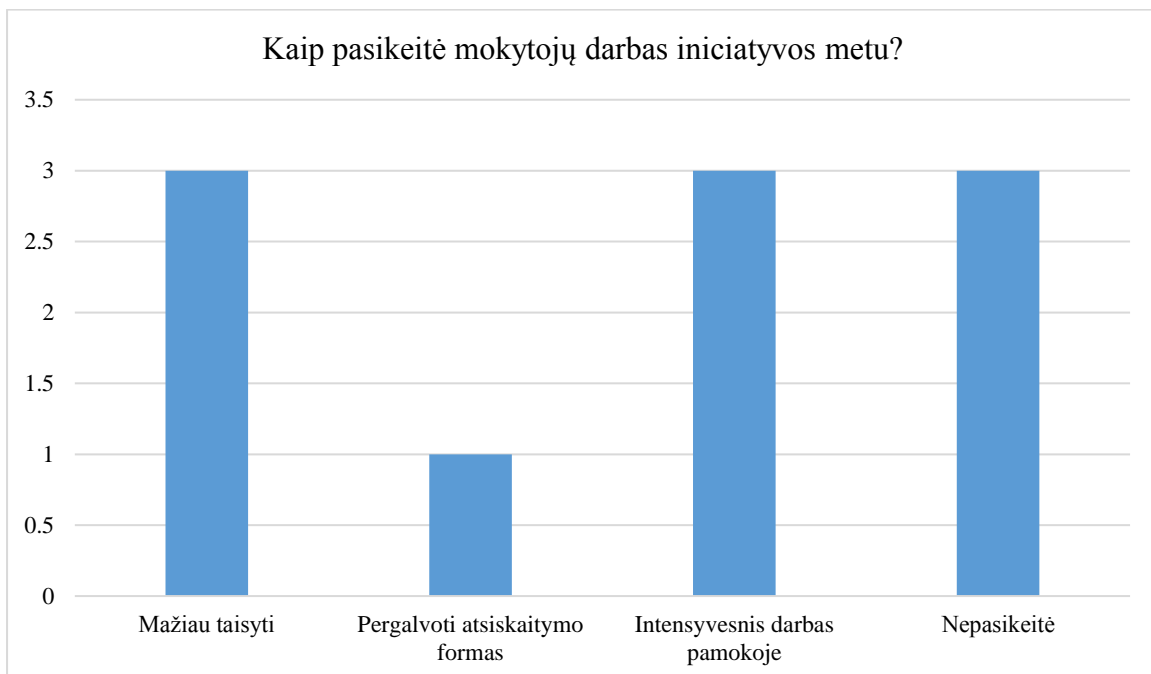
2016 metų gruodžio 19 – 23 d. Kauno „Nemuno“ mokykloje – daugiafunkciame centre vyko savaitė be namų darbų. Į šią akciją įsitraukė 5 – 9 klasių mokytojai, kurie visą savaitę mokiniams neuždavė namų darbų. Savaitės pabaigoje buvo atliktas apibendrinamasis tyrimas „Namų darbų poveikis mokinių ugdymo pažangai“, kurio tikslas – išsiaiškinti mokytojų ir mokinių nuomonę apie namų darbų svarbą bei šios savaitės poveikį mokinių rezultatams, savijautai, dienotvarkei. Į klausimus atsakė 9 mokytojai ir 91 mokinys.

Mokytojai nurodė, jog namų darbai yra naudingi, nes padeda įtvirtinti ir pagilinti žinias – taip mano visi apklausti mokytojai. Be to, dalis įvardino, jog namų darbai padeda ugdyti savarankiškumą, atsakomybę, žingeidumą ir suteikia galimybę lavinti atmintį.

Nuovargį, kaip neigiamą namų darbų pasekmę įvardino 3 mokytojos, po vieną kartą buvo paminėta, kad didelis namų darbų kiekis gali mažinti motyvaciją, skatinti nepasitikėjimą

savo jėgomis bei trukdyti susikaupti ties viena veikla. Visgi 5 mokytojai mano, jog namų darbai jokių neigiamų pasekmių neturi. Dauguma mokytojų (8 iš 9) teigia nepastebėję jokių pokyčių mokinių rezultatams, kuomet mokiniams nebuvo užduota namų darbų. Viena mokytoja pastebėjo neigiamą iniciatyvos poveikį mokinių rezultatams. Tuo tarpu savaitės be namų darbų metu dauguma mokytojų pastebėjo, kad mokinių savijauta buvo pasikeitusi: paaugliai buvo geresnės nuotaikos, labiau atsipalaidavę, džiaugsmingi. 4 mokytojai pokyčių nepastebėjo. Mokytojų darbo savaitė taip pat atrodė kitaip. Mokytojų teigimu, darbas klasėje suintensyvėjo, teko pergaltuoti atsiskaitymo formą, tačiau darbo po pamokų sumažėjo, nes nereikėjo taisyti namų darbų. Dalis mokytojų namų darbų neužduoda arba tai daro retai, todėl jų darbas šią savaitę nepasikeitė.

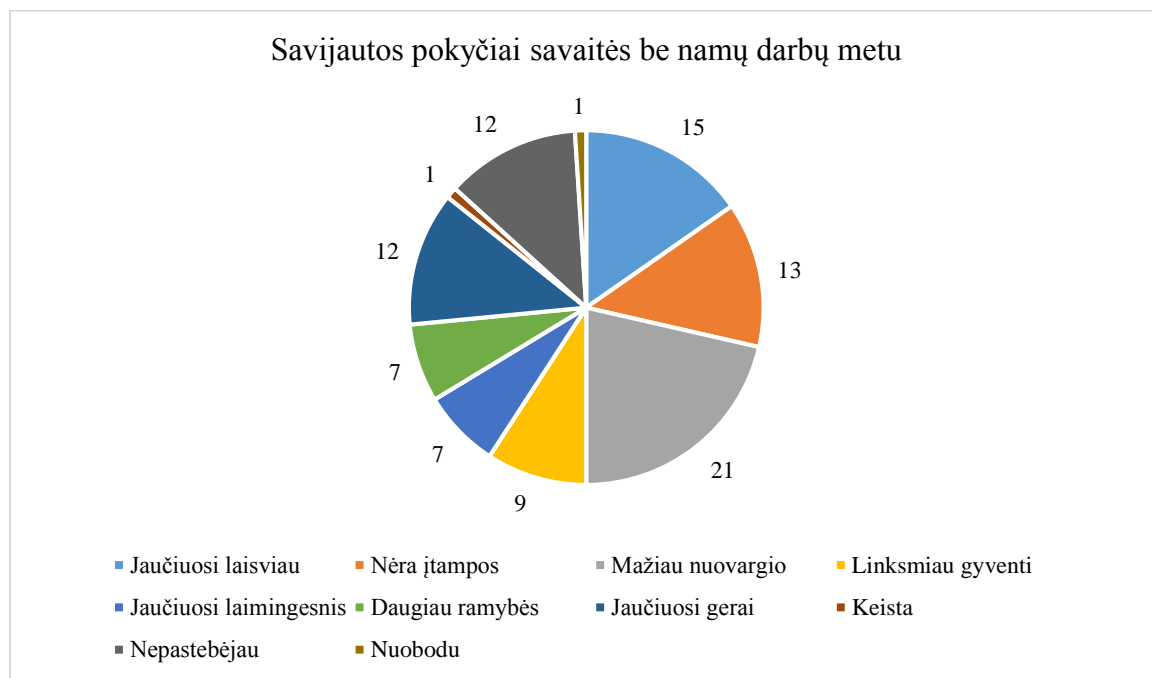

Keliant klausimą, ar tokia iniciatyva turėtų būti kartojama, tik vienas mokytojas tam nepritarė. Dauguma mokytojų teigia, jog ši iniciatyva gali tapti gražia tradicija prieš žiemos ir pavasario atostogas.

Apklausus mokinius paaiškėjo, jog jie mato tiek teigiamą, tiek neigiamą namų darbų pusę. Net 68 kartus mokiniai paminėjo, kad namų darbai padeda įtvirtinti ir pagilinti žinias, lavina protą, padeda išmokti. Be to, mokinių manymu, namų darbai padeda ugdyti savarankiškumą, bus naudingi ateityje ir yra ypatingai svarbūs tiems, kurie prasčiau supranta medžiagą pamokose. 16 mokinių teigia namų darbų naudą nepastebintys. Tuo tarpu namų darbų žalos nepastebi 26 apklaustieji. Apklausoje buvo įvardinta įvairių priežasčių, dėl kurių namų darbai yra vertinami neigiamai. Daugiausiai kartų (27) buvo paminėta, kad namų darbai

atima daug laiko. Taip pat sukelia fizinį nuovargį (12), kartais yra sunkiai atliekami dėl didelio krūvio ir užduočių sudėtingumo (14). Kitos įvardintos priežastys: daryti namų darbus nemalonu, ne visi jie yra reikalingi, tingisi, erzina, kenkia santykiams su artimaisiais ir mokytojais, mokytojams reikia juos tikrinti.

Kaip ir mokytojai, taip ir didžioji dalis atsakiusių mokinių iniciatyvos metu nepastebėjo pokyčių mokymosi rezultatams. 6 mokiniai teigė, jog neatliekant namų darbų, mokymosi rezultatai sumažėjo, tapo sunkiau suprasti. Tuo tarpu 17 mokinių pastebėjo teigiamus pokyčius mokymosi rezultatams: tapo lengviau, pagerėjo pažymiai, suintensyvėjo darbas pamokose, atidžiau klausomasi. Dauguma mokinių – net 88 proc. teigė pastebėję teigiamų pokyčių savijautai. Jie įvardina įvairius savijautos pokyčius: tapo laimingesni, linksmesni, ramesni, energingesni, jaučiasi laisviau, nėra įtampos, sumažėjo nuovargis. Vienas mokinys įvardino, kad jam ši savaitė buvo neįprasta, nes nuolat kildavo minčių apie namų darbus. Taip pat vienas mokinys teigė, kad savaitė buvo nuobodi, nyki.

Didžiausias pokytis buvo juntamas veikloje. Mokiniai galėjo daugiau laiko praleisti su šeima (9 mokiniai), su draugais (12 mokinių), lauke (8 mokiniai), ilsėtis namie (12 mokinių) ir kt. 42 mokiniai nurodė, kad turėjo daugiau laisvalaikio, nenurodydami konkrečios veiklos. Tik 4 mokiniai nurodė papildomą laisvą laiką skyrę kompiuteriui, televizijai, telefonui.

Į klausimą, ar tokia iniciatyva turėtų būti kartojama, atsakė 85 mokiniai, iš jų 79 atsakė „taip“ ir įvardino savo pasirinkimo motyvus: poilsis, geresnė savijauta ar lieka laiko kitai

veiklai. 1 mokinys nurodė, jog nežino, ar iniciatyva turėtų būti kartojama. 2 iš 5 atsakiusiųjų neigiamai nurodė, jog tokia iniciatyva trukdo lavinti protą bei gali mažinti mokymosi pažangą.

Taigi tiek mokytojai, tiek mokiniai pastebi namų darbų naudą ir žalą, tačiau mokiniai įvardina daugiau neigiamų namų darbų aspektų nei mokytojai. Nors iniciatyva truko tik savaitę, dalis mokytojų ir mokinių pastebėjo tiek teigiamų, tiek neigiamų pokyčių mokymo(si) rezultatams. Didžiausi pokyčiai buvo stebimi mokinių savijautai ir veiklai: mokiniai buvo laimingesni, mažiau pavargę, sumažėjo įtampos, turėjo daugiau laiko šeimai, draugams ir poilsiui. Iniciatyvą galima vertinti teigiamai: didžioji dalis apklaustųjų mano, kad iniciatyvą verta kartoti.

Tyrimą atliko papildomo ugdymo organizatorė
Rasa Rudaitienė ir psichologė Rūta Vitienė